

על פניו. והסיפור עדיין באמצע. כל עוד שני העיתונים האלה מתקיימים, תימשך התחרות הקשה ביניהם. אני לא יודע לאיזה מצוקות תיכנס העיר תונות הכתובה, כאשר הטלוויזיה, כאשר התיקשורת האלקטרונית תהיה מיסחרית אמיתית. כי מה שיש לנו עכשיו זה רק ההתחלות, ולפי דעתי בשנים הקרובות תגבר מאוד הנוכחות של התיקשורת האלקטרונית המיסחרית.

העיתונים הנפוצים של מדינת ישראל חיים משני מקורות: גם ממודעות וגם ממכ"ר עיתונים.

מהו הפרופורציה בעיתון "מעריב"? 65% — 35% בערך.

לטובת המודעות? לטובת המודעות, אולי קצת פחות, אבל בסדר-יגודל של... 60% — 40%, אבל זה מסתובב שם.

אני מניח שמה שהתיקשורת האלקטרונית לקחה מאיתנו בתפוצה, היא כבר לקחה. זאת אומרת, העובדה שיהיו עוד שישה ערוצים, עוד 24 ערוצים, כנראה לא תהיה לה השפעה מכרעת על התפוצה.

אמרתי שאני מניח, אני לא בטוח. אני חושב שמה שהתיקשורת האלקטרונית יכלה לקחת מאיתנו בתפוצה, היא כבר לקחה כשהיא היתה ערוץ אחד, וירדן ולכונן. היא כבר לקחה את חלקהארי. יכול להיות שהנוכחות של עוד 24 ערוצים תיקח עוד. אבל אני לא חושב שזה יהיה קריטי.

לעומת זה, בנושא של תקציבי-הפירסום זה יהיה קריטי. זה יהיה קריטי משתי סיבות: הפירסום בתיקשורת האלקטרונית מאוד יקר, ובמחיר של מודעה אחת בעיתון אתה לא יכול לייצר אפילו רבע דקה של פירסום טלוויזיוני.

זה יהיה מאוד קריטי מעוד בחינה: יקח הרבה זמן עד שכל המפרסמים ילמדו לדעת מתי הם צריכים ללכת לתיקשורת האלקטרונית ומתי הם צריכים ללכת לתיקשורת המודפסת, כדי להעביר את המסרים שלהם. בהתחלה כולם יחשבו שהטלוויזיה זה הפיתרון הגדול ביותר בשביל בעיות השיווק שלהם, ויהיה קושי גדול מאוד עם העניין הזה.

נדמה לי שבאמריקה החלוקה היא, שהפירסומת הארצית מתרבות בטלוויזיה, ושהפירסומת הרב-מקומית — חנויות הקיימות במקור מות מסויימים — הולכת לעיתונות, מבוזבזת שהעיתונות האמריקאית היא כולה מקומות. כן, נכון.

פה זה לא בדיוק ככה, מפני שפה כל הארץ היא מקום אחד בסדר הכל. נכון, אז זה עוד יותר מקשה עלינו מבחינה הזאת. אם כי המקומנים עושים בתחום זה עבודה די טובה. המקומנים עושים עבודה די טובה בגיוס הפירסומת המקומית לטובתם, ובהורדתה מהעיתונים הארציים.

אבל מה שאמרת ביחס לאמריקה, זה נכון מאוד, זאת אומרת יש שם בעצם שני שוקי-פירסום. יש השוק הארצי — יצרן עברונית יכול ללכת לכל המדינה, וקוקה-קולה יכול ללכת לכל המדינה. אבל הסופר-מארקט בפנינת-הרחוב צריך ללכת לקהל המיידי שלו. אתה יכול להגיד שהניו-יורק מיינסט הוא

המקומן של ניו-יורק. בסדר, אני מקבל את ההגדרה שלך.

על כל פנים, העיתונות הולכת לתקופה לא-סימפטית מהבחינה של תוריס-ההכנסות שלה. ויכול להיות שכתוצאה מזה יצטרכו עיתונים לאחד מאמצים.

למה אתה מתכוון?

אתן לך רוג'מה. היום מפיצים את ידיעות לחוד ואת מעריב לחוד ואת חדשות לחוד. כל אחד נוסע לאותו הקיוסק בכל-ירכב אחר. אבל אפשר לנסוע לאותו קיוסק בכל-ירכב אחר. זאת אומרת, יש כל מיני מערכות מקבילות, שאפשר לפחות בשוליים, לאחד אותן ולחסוך כסף. היום אף אחד לא רוצה לעשות את זה, כי זה חלק מההתחרות. הסיכוי שאני אניע לקיוסק שהוא חמש רקות לפני ידיעות אחרונות, או להיפר, מונע ממני את ההחלטה לשתף פעולה ולשלוח לשם אותו אחד, למרות שבקיוסק הזה מוכרים רק שמונה עיתונים. אני נותן לך את הרוג'מה הקיצונית,

כן, הקרטלים והפוליס למיניהם. אני מודע לזה שזה קיים. אני אוסר על קיום הרברים האלה. והעיתונאים של מעריב יודעים שמי שיתפס כזה, הוא לא יהיה עיתונאי במעריב.

אפשר להתייחס למצב הכלכלי של העיתונים בצורה מאוד פסימית, ולומר שהסכנות הכלכליות הן צפויות לעיתונות מסכנות את קיומה. עצם קיומה של עיתונות חופשית בארץ עומד על כרעית תרנגולת.

לא, אני לא מקבל את זה. כי א' — אני לא חושב שעיתונות חופשית מתבטאת רק בעיתונים. גם אמצעי-תיקשורת אלקטרונית הם חלק מהעניין הזה.

איי-אפשר להגיד שאם ירד מיספר העיתונים, או ייעלמו העיתונים לגמרי, אז כאופן מחלט והכרחי יש פגיעה או בחופש-הביטוי או במימדים ועומק של הדמוקרטיה.

האם הממשלה לא תשלוט לגמרי

עידו עם אשתו הדוגמנית, בתיה

הממשלה לעולם לא תחדל לנסות להשתלט על מערכת החדשות, כי הממשלה מקבלת את ההחלטות הנכונות רק אחרי שניסתה כל דרך אחרת.

רי במערכת-החדשות של כל רשימת-הטלוויזיה? הממשלה אינה מסוגלת לשלוט במערכת החדשות של הטלוויזיה הנוכחית, שהיא כבעלותה — לא אני לא מאמין שהיא מסוגלת לשלוט במערכת-חדשות אחרות: הממי שלה לעולם לא תחדל לנסות, כי ממשלה, מטיב-היא, מקבלת את ההחלטות הנכונות רק אחרי שהיא ניסתה כל דרך אחרת.

גם בעניין הזה היא ניסתה את הדרך הזאת כמשך די הרבה שנים, והגיעה למסקנה שזה לא עובד. אני יודע שאחד הפוליטיקאים, שכתחלה תמך מאוד בערוץ השני, ואחר-כך פתאום התקרר והחליט להילחם נגד זה, הוא פיר-ליטיקאי שחושב שלממשלה צריכה להיות ריעה מכרעת בניהול המירע במדינת-ישראל. אמרתי לו: מה פתאום אתה מתנגד לערוץ השני אחרי שכל-כך חשבת שהערוץ השני יהיה הכלי שבו תילחם בערוץ הראשון, שהוא לטענתך לא משקף מספיק? למה שיניית את עורך ועברת? אז הוא אומר: כי הגעתי למסקנה שבערוץ השני יהיו אותם החוליות מהערוץ הראשון, הם רק יקבלו יותר כסף. או לפחות שלא יהיה להם טוב כביס. הממשלה לעולם לא תשלוט בעניין הזה,

גם מפני שהיא לא בנויה לשלוט בעניינים כאלה, וגם מפני שבסופו של דבר האנשים הם פרטים די גאים, והם לא רוצים לקבל הכתבות מלמעלה, מה צריך לעשות במערכות חדשות, לא של תיקשורת אלקטרונית ולא של תיקשורת מודפסת. הקריסה של תפיסת-העולם הזאת עכשיו רק מחזקת את זה.

אם כן, נצמצם את השאלה: האם ההתפתחות הכלכליות לא יבייאו להתחלשות העיתונות הכתובה? לפי דעתי הם יביאו להתיעלות פנטסטית בעיתונות הכתובה.

גם לצימצום מיספרם? של העיתונים? כן.

כמה עיתונים יש כיום מהסוג הזה? לפי דעתי, במדינת-ישראל, יש כיום ארבעה עיתונים יומיים שאתה יכול להכניס לקטיגוריה הזאת. זה הארץ, ידיעות, חדשות ומעריב, ואת חדשות אני מכניס פה רק בגלל אופי הבעלות עליו, לא משום שאני חושב שהוא עיתון. זה מה שיש. כשאני הגעתי לניו-יורק בפעם הראשונה בימי-חי, ב-1964, היו שיבעה עיתונים בערים אמריקאיות גדולות. היום יש שלושה, ששניים מהם נמצב מאוד לא משכנע, ושטוחים איתם הפסדים כבדים בכל שנה. הבעלים מוכרים אותם מיד ליד, או מחויקים אותם, מפני שהעיתונים האלה יושבים על קרקע ההולכת ואוספת ערך הרבה יותר ממה שהעיתונים מפסידים בתוריס-המוזמנים שלהם.

יש מקום אדיר להתיעלות, ביחוד לעיתר-נייערב במדינת-ישראל, הסוחבים איתם כל מיני דברים מטומטמים שלא צריכים להיות שם, רק בגלל התנאים שהיו בזמנו וההתחרות שהיתה והכתיבה להם להיכנע לכל מיני שיג-עונות שאין להם מקום. ועד שהם לא יימצאו כלחץ אמיתי כדי להיפטר מזה, הם לא ייפטרו מזה.

אתה חושב ש"מעריב" ישיג שוב את "ידיעות אחרונות" במירוי?

תראה, מעריב לא פוסל את הרצון להשיג שוב את ידיעות אחרונות, אבל הוא לא מגדיר את מטרתו כלהשיג את ידיעות אחרונות.

זה לא בוטח בעצמותיך, כמו שזה בשעתו בער בעצמותיהם של נח נזום ודב יודקבסקי להשיג את "מעריב"?

לא. בניגוד לידיעות אחרונות, שהמטרה המוגדרת והמוצהרת והמוחלטת שלו היא להשיג את מעריב ולעבור אותו, ולהראות מיספרי-תפוצה גדלים והולכים כל הזמן, כל הזמן — אני לא אומר שזו מטרה פסולה בעיני, אבל היא לא המטרה הראשית בעיני. המטרה הראשית בעיני היא לעשות עיתון במיטרת טיפול ברשישותיהם, גם בעמדותיהם. ושהוא יהיה ריווחי, זאת אומרת שהוא יהיה ריווחי. אם אני יכול להיות ריווחי בתפוצה נוכחית שלנו, 130 אלף ביום-חול 240 אלף ביום-שישי, אני לא אצא מדרכי כדי להגדיל את התפוצה, אם זה אומר לשלם מחירים מסויימים שאני לא חושב שצריך לשלם אותם.

באיכות? האיכות זה מרכיב אחד, כן. כי כבר שמעתי באחרונה, מישהו אמר לי שהאיכות זה לא דבר רלוונטי לדיון הזה. צריך לעשות עיתון שמוכרים אותו, לא עיתון טוב. שעיתון ש מוכרים אותו הוא גם עיתון טוב.

אתה אומר, או הוא אמר?

לא, לא. מישהו אמר לי: נקודת-המוצא היא לא האיכות, נקודת-המוצא היא המכירות.

מתר לנחש מי אמר זאת? אתה יכול לנחש, אני לעולם לא אאשר לך זאת. הניחוש יהיה טוב, זאת אומרת, אתה יכול להגיד 10 שמות, ואני אגיד לא מגיב.